

Kære Dødsbog af Sanne Søndergaard

Viborg, januar 2021

"Jeg har ikke selv en mobil"

"Om præcis 12 dage, 1 time og 55 minutter slutter mit liv. Det ender nøjagtigt 15 år efter, det begyndte. Den 2. november 2007 udvisker jeg de få spor, Agnes Jacobsen nåede at sætte i den her verden."

I folkeskolen har vi en lang tradition for at levere brugsanvisninger til sikker sex og kontrollerede branderter, skal vi nu også give vejledning til selvmord?

Nu handler **Kære Dødsbog** ikke så meget om selvmord, men i stedet om en ensom skodteenage-tilværelse med massiv mobning og uforstående lærere. Og det kan jo være trist nok, men bogen er gennemsyret af kulsort humor. Forfatterens stand up-baggrund og klummeskriverier fornægter sig ikke. Bogen er om ikke semibiografisk, så har Sanne Søndergaard selv oplevet at være en outsider i de år, hvor det betyder alt at være indenfor.

Og så er – som det er tilfældet med langt størstedelen af virkelighedens piger – det mere et selviscenesat råb om hjælp, Agnes orkestrerer end et reelt ønske om at dø.

På de næste sider kan I se mine ideer til litteraturarbejdet i forbindelse med bogen. Bonusopgaven kan også anvendes som en obligatorisk opgave udi skriftlig fremstilling. De individuelle spørgsmål skal eleverne besvare skriftligt i stikordsform. **Kære dødsbog** er fra 2008 – det har jeg prøvet at tage højde for ved fx at inddrage tv-udsendelsen **Hængt ud på nettet** på side 2.

Jeg "plejer" at læse **Kære dødsbog** på ottende årgang, men den vil også kunne læses i niende.

Husk: Ideerne på de næste sider er kun indløbet til det egentlige litteraturarbejde, som foregår i klassens fortolkningsfællesskab. Du skal udvælge de spørgsmål, du finder bedst egnet til din klasse – og skrotte de andre ... og meget gerne supplere med egne ideer til litteraturarbejdet. Derfor findes denne pæd. vejledning både som pdf og i wordformat.

God fornøjelse med bogen.

Finn Bangsgaard (fb@viauc.dk)
Pæd. konsulent ved VIA CFU

Kære Dødsbog af Sanne Søndergaard

INDEN LÆSNING

Hængt ud på nettet

DR2 21. august 2017

43 minutter.

Indholdsbeskrivelse:

Op mod hver femte mellem ni og 16 år har oplevet at modtage hadebeskeder eller blive hængt ud på de sociale medier. Ofte kommer beskederne fra anonyme profiler og efterlader ofret, uden chancer for at finde ud af hvem eller hvor mange, der er involveret. Og der kan være tusindvis af mennesker i en sådan hadegruppe. Et væsentligt element for mobberne er tilsyneladende at få så mange likes som muligt, og måske mange unge frygter selv at blive hængt ud, hvis de ikke mobber med og liker mobning? Mange forsvarer sig med, at det er så let at trykke på en knap, og at de ikke har tænkt igennem, at der er et rigtigt menneske i den anden ende, som lider: Fanget et sted mellem talt sprog og skriftsprog skriver man bare præcis, hvad man lige tænker i nuet. Vært Michael Jeppesen undersøger konsekvenserne for dem det går ud over og opsøger dem, der står bag.

- 1) Nævn 2-5 ting, som gjorde indtryk på dig – begrund.
- 2) Hvad kan man gøre? Hvad kan du gøre?
- 3) Hvis du SKAL ændre noget i din opførsel/tankegang efter at have set udsendelsen, hvad ville det så være?
- 4) Læs nedenstående to nyheder: Hvad tænker I?

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/eksperter-forudser-underskov-af-nye-chikanesider-efter-offensimentum>

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/offensimentum-20-er-nu-ogsaa-lukket-af-facebook>

--

UNDER LÆSNING

Efter at have læst **Søndag den 21. oktober** (s. 5-17: *Om præcis 12 dage, ... en o.k. lærer i mine øjne.*)

- 1) Hvad synes du om anslaget – bogens første fire linjer?
- 2) Betyder det noget for din læseoplevelse, at forfatteren, Sanne Søndergaard, selv har været udsat for mobning i skolen og således har (delvist) skæbnefællesskab med Agnes?
- 3) "Jeg har ikke engang en ordentlig spiseforstyrrelse. Så er man virkelig dårlig til at være teenager."
Hvad mener Agnes ... og du?

Kære Dødsbog af Sanne Søndergaard

- 4) Find eksempler på humoristiske vendinger i kapitlet. Hvad gør dem sjove? Er der forskel på lærer- og elevhumor?
- 5) Agnes skriver på side 14, at hun er mærkelig: (*Som sagt: Jeg er mærkelig ... Vi Unge-novelle*). Har hun ret? Hvordan "kvalificerer" man sig til at blive mobbet?

--

EFTER LÆSNING

Giv **Kære Dødsbog** en begrundet karakter.

De vigtigste begivenheder i bogen

Giv de 3-5 vigtigste begivenheder i bogen hver sin overskrift. Placer dem i prioriteret rækkefølge med den allervigtigste øverst. Sammenlign med sidemanden ... og lav nu jeres fælles liste med alle 6-10 begivenheder. *Husk: Du har to ører og kun en mund. Lyt til gode argumenter.*

Det er heldigvis kun fiktion

Genlæs s. 24-25: (*Hvem fanden har også ... bede om en anden forfatter.*)

Uden at sætte navne på tror du så, at der er nogle elever på skolen/årgangen/i klassen, der deler skæbne med Agnes?

Advarsel – følgende spørgsmål er formuleret af en utilfreds lærer:

Genlæs beskrivelsen af idrætstimen s. 45-50 (*Jeg er simpelthen så rasende ... at komme væk herfra*). Er det en fair og realistisk beskrivelse af en lærer? Du må gerne inddrage autentiske eksempler fra din egen skolegang.

Lav en liste over mennesker, du holder af

Sammenlign den med Agnes' liste på side 57 (*I øvrigt er det nu ikke ... Især Susanne og Lone*). Er der noget, der springer i øjnene?

Skodforældre

Agnes synes – det meste af tiden – at hun har nogle skodforældre. Lav en hot or not-liste over forældreadfærd med mindst 5 punkter til hver side.

Medlidenhed

Midt i sit hævntogt får Agnes pludselig ondt af Sille s. 179 (*Sille ser rasende på sin mor ... Skræmmende!*). Hvorfor? Er her forklaringen på, hvorfor Sille har udvalgt Agnes til yndlingsoffer? Skim også s. 59-63 (*Oplagt i hvert fald for ... en helt igennem ulige kamp*).

Set up?

Genlæs afsnittet om vitaminpiller midt på side 189 (*Jeg spiste min vitaminpille ... før her til aften*). Er der tale om et set up? Begrund dit svar.

Kære Dødsbog af Sanne Søndergaard

Vejen ud af en skodliv

Hvad kan elever, forældre og lærere gøre for, at elever som Agnes ikke føler, at de lever et skodliv?

Hvis skyld?

Kan/skal skyldspørgsmålet altid placeres sådan her: Mobber 100 % - Offer 0 %?

Selvcentreret

Genlæs kapitlet Aften s. 125-128 (*Lidt af en fuser ... ikke mere at sige*). Hvis ikke Agnes havde haft så travlt med sit synd for mig-show, burde hun så ikke have lugtet luntet noget før?

Hvis du var undervisningsminister

Mange skoler har alenlange nedskrevne antimobbestrategier – og velmenende lærere anvender litteratur, film & tv-udsendelser og mange andre resurser og metoder for at undgå mobning. Virker det? Hvis du var minister og dermed kunne lovgive, hvad ville du så gøre?

--

BONUSOPGAVER

Vejledning eller skræmmekampagne?

I folkeskolen har man en lang tradition for at levere brugsanvisninger til sikker sex og kontrolrede branderter via kampagner, undervisningsforløb, emnedage og gæstelærere - skal skolen nu også give vejledning til selvmord? Eller er du slet ikke bange for, at Kære dødsbog kan lokke til selvskadelig adfærd?

Perspektivering

Blandt mange nævnes nedenstående film:

- **X-men** (s. 14)
- **Kundskabens træ** (s. 28)
- **Fight club** (s. 112)
- **Fucking Åmål** (s. 206-207)

Hvilken sammenhæng ser du mellem disse film og bogens handling? Hvis du ikke kender filmene, så tjek dem ud på imdb.com

Fuck Normal

Læs bogens sidste sætning, tænk over klassefesten og se autografen på sidste side (s. 6). Hvad tror du, Sanne Søndergaard mener? Tjek evt. beskrivelsen af hendes foredrag af samme navn:

<https://sannesøndergaard.dk/foredrag/med-mit-koeb-paa-slaeb-2-2-2/>

Hævn

Er hævn ikke i virkeligheden den svages våben? Er forståelse for og tilgivelse af andres dårlige opførsel "større" – om end ikke så frydefuldt?

Kære Dødsbog af Sanne Søndergaard

SOLO

Spørg om din lærer kan hjælpe med at skaffe et eksemplar af Sannes Søndergaards selvbiografi og debatbog: **Solo – Med mit køn på slæb**. Ellers kan du bestille den på bibliotek.dk ... læs Prologen på s. 9-15. Giver det dig en dybere forståelse af **Kære dødsbog**? Og får du lyst til at læse **SOLO** færdig?

--

GRUPPEOPGAVER

Agnes største problem

Jeres lærer inddeler jer i tremandsgrupper. Her skal I trække lod: **Mobning, Ensomhed og Selvcentreret Egoist**. I skal forberede et 3-4 minutter langt indlæg, hvor I begrundet, hvorfor Agnes største problem er det problem, I har trukket. Tal efter jeres indlæg om for og imod de tre problemer – og bliv til sidst enige om en prioriteret rækkefølge af de tre.

FÆLLES OPGAVE

Klassemødet

Forestil jer, at der skal være et møde i Agnes' klasse om trivsel, arbejdsmoral, mobning, undervisningsparathed, ven- og fjendskaber i klassen – i og uden for skoletiden. Mødet afholdes lørdag d. 27. oktober ... og afløser således bogens "farmorfødselsdag". Alle personer – på nær Agnes 2 – skal altså forholde sig til bogens handling indtil dette tidspunkt.

- a) I får i grupper af to-tre tildelt en af nedenstående roller. I får 45 minutter til sammen at forberede et indlæg på ca. 4 minutter, hvor I skal redegøre for jeres holdning: Hvordan går det i klassen?
Når de 45 minutter er gået, så vælger jeg en af jer, som skal sidde i panelet

Panelmedlemmer:

Agnes 1 *til og med s. 91 (... Har jeg sagt, at jeg hader familietamtam)*

Agnes 2 - *lige efter bogens slutning*

Sille

Camilla

Diana

Sebastian

Susanne (*dansklærer*)

Jacob (*tysklærer*)

Bente (*Agnes' mor*)

Kære Dødsbog af Sanne Søndergaard

- b) Efter indlæggene samles I igen i grupperne, og så får I fem minutter til at forberede spørgsmål, svar eller kommentarer til 2-4 af de andre panelmedlemmer: Hellere 2 super-skarpe end 4 uigennemtænkte. I denne del af paneldiskussionen bliver I siddende gruppevis, og I bestemmer selv, hvem der spørger, svarer og kommenterer.

